

Súd: Okresný súd Bratislava II  
Spisová značka: 52C/56/2014  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1214205716  
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 10. 2015  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alena Roštárová  
ECLI: ECLI:SK:OSBA2:2015:1214205716.7

## ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava II v Bratislave pred samosudkyňou JUDr. Alenou Roštárovou v právnej veci navrhovateľa: L. U., bytom Y. X, X., zastúpeného spoločnosťou BAJO LEGAL, s. r. o., so sídlom Astrová 2/A, Bratislava, proti odporcovi: Slovenská republika - Generálna prokuratúra SR, so sídlom Štúrova 2, Bratislava, o náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím a nesprávnym úradným postupom, takto

### rozhodol:

Odporca je p o v i n n ý zaplatiť navrhovateľovi istinu vo výške 5.582,68 eur spolu s 5,5 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 1 582,68 eur od 26. 09. 2013 do zaplataenia v lehote troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Vo zvyšnej časti súd návrh z a m i e t a.

Žiadny z účastníkov n e m á p r á v o na náhradu trov konania.

### o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ sa návrhom doručeným súdu dňa 05. 03. 2014 (v znení zmeny petitu pripustenej uznesením zo dňa 27. 06. 2014) domáhal od odporcu náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím a nesprávnym úradným postupom orgánu verejnej moci. Žiadal uhradiť škodu vo výške 3 080,66 eur spolu s 5,5 % - ným úrokom z omeškania ročne od 26. 09. 2013 do zaplataenia, nemajetkovú ujmu vo výške 8 000,- eur spolu s 5,5 % - ným úrokom z omeškania ročne od 26. 09. 2013 do zaplataenia a náhradu trov konania.

Svoj návrh odôvodnil tým, že uznesením vyšetrovateľa ORPZ Bánovce nad Bebravou zo dňa 16. 09. 2010 ČVS: C.-XXX/OSV-X.-XXXX bolo začaté trestné stíhanie pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Trestného zákona a pre prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Trestného zákona. Uznesením vyšetrovateľa ORPZ Bánovce nad Bebravou ČVS: C.-XX/BN-X.-XXXX, ktoré bolo navrhovateľovi doručené dňa 08. 03. 2011 bol navrhovateľ obvinený z prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Trestného zákona a pre prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Trestného zákona formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona a to na tom skutkovom základe, že dňa 05. 06. 2010 v čase okolo 00:10 hod. v obci P. V. na miestnej komunikácii blízkosti miestneho cintorína po predchádzajúcej slovnej potýčke mal I. Č. (spoluobvinený) fyziky napadnúť N. T. tak, že ho mal udrieť rukou do oblasti tváre, na čo poškodený spadol na cestu, kedy k nemu mal pristúpiť navrhovateľ a obaja, navrhovateľ a spoluobvinený, poškodeného mali viackrát udierať päťami a kopat' nohami do celého tela, čím mu mali spôsobiť zlomeninu XII. rebra vpravo, pomliaždenie kolena s odreninou pod jabĺčkom a pomliaždenie ľavej očné s okoločnicovou podliatinou, v dôsledku ktorých mal byť poškodený obmedzený na bežnom spôsobe života po dobu 10 až 14 dní, počas ktorých mal byť citelne obmedzený pri vykonávaní bežných hygienických a toaletných úkonov, pri chôdzi, ako aj stravovaní.

Navrhovateľ voči uzneseniu o vznesení obvinenia podal sťažnosť zo dňa 09.03.2011 s odôvodnením, obdobne postupoval aj spoluobvinený. Uznesením Okresnej prokuratúry Bánovce nad Bebravou zo dňa 21. 03. 2011 sp. zn. L. XXX/XX-XX bola sťažnosť navrhovateľa a spoluobvineného odmietnutá. Navrhovateľ podal v zmysle § 363 ods. 1 Trestného zákona návrh na zrušenie právoplatného rozhodnutia v prípravnom konaní zo dňa 16. 05. 2011, ktorý osobne doručil odporcovi dňa 17. 05. 2011, a ktorým sa domáhal zrušenia rozhodnutia Okresnej prokuratúry Bánovce nad Bebravou zo dňa 21. 03. 2011 sp. zn. Pv 408/10-13. Odporca listom zo dňa 22. 07. 2011 oznámil navrhovateľovi, že jeho návrh na zrušenie právoplatného rozhodnutia v prípravnom konaní zo dňa 16. 05. 2011 ako neodôvodnený odkladá, bez potreby prijať opatrenia prokurátora. Prokurátor podal dňa 08. 09. 2011 na Okresný súd v Bánovciach nad Bebravou na navrhovateľa a spoluobvineného obžalobu sp. zn. L. XXX/XX, pre skutok vymedzený v uznesení o vznesení obvinenia. Okresný súd Bánovce nad Bebravou vydal dňa 28.09.2011 trestný rozkaz, proti ktorému podal navrhovateľ aj spoluobvinený odpor. Po podaní obžaloby navrhovateľ a spoluobvinený splnomocnili v predmetnej trestnej veci na zastupovanie obhajcu Y. X. Y., L.. Prvostupňový súd rozsudkom zo dňa 28. 11. 2012 sp. zn. 1T/64/2011 rozhodol, že navrhovateľ a spoluobvinený sú vinnými zo spáchania prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Trestného zákona formou spolupáchateľstva a z prečinu výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Trestného zákona formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona. Obhajca navrhovateľa a spoluobžalovaného, ako aj odporca podali proti rozsudku odvolanie. Krajský súd v Trenčíne rozsudkom zo dňa 06. 05. 2013 sp zn. 23To/35/2013 podľa § 321 ods. 1 písm. d) zrušil napadnutý rozsudok prvostupňového súdu v celom rozsahu a podľa § 285 písm. b) Trestného zákona oslobodil navrhovateľa a spoluobžalovaného spod obžaloby, pretože skutok, pre ktorý voči navrhovateľovi bolo vedené trestné stíhanie, nie je trestným činom. Rozsudkom odvolacieho súdu bolo zároveň odvolanie prokurátora zamietnuté ako nedôvodné. Navrhovateľ požiadal o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci žiadosťou zo dňa 19. 09. 2013, ktorá bola odporcovi doručená dňa 25. 09. 2013. Odporca listom zo dňa 08. 11. 2013 sp. zn. XV/5 Spr 139/13-6 navrhovateľovi oznámil, že jeho žiadosť zamietla ako nedôvodnú, nakoľko zo strany príslušnej prokuratúry nezistil nesprávny úradný postup ani nezákonné rozhodnutie. Postup Okresnej prokuratúry Bánovce nad Bebravou podľa navrhovateľa vykazuje znaky nesprávneho úradného postupu, čo malo za následok vydanie nezákonných rozhodnutí. Napriek tomu, že navrhovateľ sa nedopustil žiadneho protiprávneho konania postihovaného Trestným zákonom, bolo voči nemu vznesené obvinenie, na základe tohto obvinenia bolo voči nemu vedené trestné stíhanie a bola na neho podaná obžaloba, o ktorej je právoplatne rozhodnuté tak, že skutok nie je trestným činom. Navrhovateľ aj spoluobvinený opakovane v priebehu konania upozorňovali prokuratúru na nesprávnosť jej úradného postupu a nezákonnosť jej rozhodnutí. Sťažnosť, ktorú navrhovateľ podal proti uzneseniu o vznesení obvinenia mala svoje opodstatnenie, navrhovateľ poukázal na skutočnosť, že údajný poškodený bol osobou, ktorá vyvolala celý incident, čo sa napokon ukázalo ako pravdivé. Navrhovateľ tiež žiadal o zrušenie právoplatného rozhodnutia v prípravnom konaní, kde poukázal na nedostatočne zistený skutkový stav a žiadal zrušiť predmetné rozhodnutie pre jeho nezákonnosť. Už len samotné vedenie trestného stíhania, bez ohľadu na jeho výsledok predstavuje závažný zásah do života osôb, voči ktorým je vedené. Proti navrhovateľovi bolo vyše dva roky vedené trestné stíhanie, hoci skutok nie je trestným činom. Oslobodenie určitej osoby spod obžaloby je potrebné interpretovať v tom duchu, že trestné stíhanie nemalo byť proti nej začaté, resp. vedené. Navrhovateľ sa domáhal náhrady škody vo výške 3 080,66 eur, ktorá predstavuje zmluvne dohodnutú odmenu advokáta - navrhovateľovho obhajcu v trestnom konaní. Rovnako sa navrhovateľ domáha náhrady nemajetkovej ujmy v sume 8 000,- eur, pretože vedenie trestného stíhania mu spôsobilo dlhotrvajúcu psychickú nepohodu, navrhovateľ pociťuje pocit krivdy a straty dôvery voči štátu ako garantovi ľudských práv a slobôd.

Navrhovateľ ďalej v priebehu konania uviedol, že má za to, že jeho nárok bol riadne prerokovaný s odporcom. Zároveň poukázal na písomné vyjadrenie odporcu v rámci predbežného prerokovania, kde je uvedené, že tento nárok sa zamietla, pretože odporca nezistil nesprávny úradný postup ani nezákonné rozhodnutie. Znaky nesprávneho úradného postupu vykazuje postup Okresnej prokuratúry Bánovce nad Bebravou, ktorá rozhodla o sťažnosti navrhovateľa voči uzneseniu o vznesení obvinenia tak, že sťažnosť zamietla a to napriek tomu, že nebolo dostatočne preukázané, že sa mal navrhovateľ dopustiť trestného činu. Prokurátor môže zastaviť trestné stíhanie, ak zistí, že skutok nie je trestným činom a postúpi ho inému orgánu na prejedanie. Navrhovateľ nepopiera, že bol účastným situácie, ktorá bola predmetom trestného konania, avšak nič zlé nespravil a bol prekvapený, keď bol trestne stíhaný. Chcel len riešiť situáciu, aby nedošlo k zraneniu. Odporca vzniesol obžalobu, o ktorej sa ukázalo, že bola nezákonná. V zmysle v súčasnosti účinnej právnej úpravy neplatí, že osoba nemá nárok na náhradu škody, ak si

vznesenie obvinenia sama zavinila. Navrhovateľ má za to, že v prejedávanej veci došlo k nesprávnemu úradnému postupu.

Odporca sa k návrhu vyjadril podaním zo dňa 25. 03. 2014 tak, že navrhovateľ sa svojho nároku domáhal titulom nesprávneho úradného postupu a nezákonného rozhodnutia, v návrhu však neoznačil postup prokuratúry, ktorý považuje za nesprávny úradný postup, a ani neuviedol, v rozpore s ktorými ustanoveniami zákona tento postup bol. Navrhovateľ len všeobecne uviedol, že za nesprávny úradný postup považuje skutočnosť, že voči nemu bolo vznesené obvinenie, na základe čoho bolo voči nemu vedené trestné stíhanie a bola naňho podaná obžaloba, o ktorej bolo právoplatne rozhodnuté, že skutok nie je trestným činom. S prihliadnutím na skutočnosť, že nie je zrejmé, čo navrhovateľ považuje za nesprávny úradný postup a v rozpore s ktorými ustanoveniami zákona tento postup bol, nie je možné sa k návrhu kvalifikovane vyjadriť. Nad rámec uvedeného odporca poukázal na skutočnosť, že žiaden z príslušných orgánov nesprávny úradný postup orgánov činných v trestnom konaní nekonštatoval. Z ustanovenia § 7 Občianskeho súdneho poriadku ako aj z právnej teórie či rozhodovacej praxe vyplýva, že neexistuje žiadne zákonné ustanovenie, ktoré by oprávňovalo súd v občianskom súdnom konaní, aby zasahoval do trestného konania tým, že by posudzoval postup orgánov činných v trestnom konaní. Navrhovateľ sa svojho nároku môže domáhať len z titulu, ktorý si predbežne prerokoval s odporcom. Navrhovateľ sa v rámci predbežného prerokovania domáhal svojho nároku len z titulu nesprávneho úradného postupu a v tomto rozsahu bola žiadosť navrhovateľa predbežne prerokovaná. Nárok navrhovateľa nebol predbežne prerokovaný z titulu nezákonného rozhodnutia, v tomto rozsahu navrhol odporca žalobu zamietnuť ako predčasne podanú. Navrhovateľ nepreukázal vznik škody v zákonom predpokladanej forme a z uvedeného dôvodu navrhuje odporca aj v tomto rozsahu návrh zamietnuť. Nebolo preukázané, že by navrhovateľa niekto napadol, a teda trestné stíhanie si privodil svojim konaním. Podľa uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4M Cdo 15/2009 nárok na náhradu škody spôsobenej začatím trestného stíhania sa posudzuje ako nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím.

Odporca ďalej uviedol, že nie je pasívne legitimovaný v konaní, nakoľko v tomto prípade nie je oprávnený konať v mene štátu v zmysle § 4 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení neskorších predpisov, keďže škodu nespôsobil prokurátor v trestnom konaní. Navrhovateľom označované nezákonné rozhodnutie, uznesenie o vznesení obvinenia, vydal vyšetrovateľ policajného zboru, a v súlade s vyššie spomenutým ustanovením zákona v mene štátu koná Ministerstvo spravodlivosti SR. Odporca spochybnil aj výšku navrhovateľom uplatnenej náhrady škody a nemajetkovej ujmy. Krajský súd v Trenčíne v rozsudku sp. zn. 23To/35/2013 konštatoval, že navrhovateľ sa dopustil protiprávneho konania, uvedený súd len odlišne od prvostupňového súdu vyhodnotil závažnosť konania obžalovaného. Navrhovateľ v zmysle uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/64/2008 nemá právo na náhradu škody, ak si vznesenie obvinenia zavinil sám.

Tunajší súd rozsudkom zo dňa 27. 06. 2014, č.k. 52C/56/2014 - 93 návrh navrhovateľa zamietol a odporcovi náhradu trov konania nepriznal. Voči predmetnému rozsudku sa navrhovateľ v zákonnej lehote odvolal. Krajský súd v Bratislave uznesením zo dňa 18. 12. 2014, č. k. 6Co/689/2014 - 104 rozsudok tunajšieho súdu zrušil a vrátil mu na ďalšie konanie. Vo svojom odôvodnení uviedol, že nárok na náhradu škody spôsobenej začatím trestného stíhania sa posudzuje ako nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím. Rozhodujúcim meradlom opodstatnenosti (zákonosti) začatia (vedenia) trestného stíhania je neskorší výsledok trestného konania. Súd prvého stupňa v novom rozhodnutí bude musieť rozhodnúť o jednotlivých nárokoch žalobcu na náhradu škody a nemajetkovej ujmy, keďže existencia nezákonného rozhodnutia (uznesenia o vznesení obvinenia) je daná. Náhrada škody zahŕňa aj náhradu trov konania, ktoré poškodenému vznikli v konaní, v ktorom bolo vydané nezákonné rozhodnutie. Súčasťou trov konania sú aj trovy právneho zastúpenia vo výške ustanovenej osobitným predpisom (§18 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. účinného do 31. 12. 2012). Týmto osobitným predpisom je vyhláška č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb. Advokát upozorní klienta pri rokovaní o zmluvnej odmene na to, že pri určení trov konania, ktorých náhrada sa priznáva proti inej fyzickej osobe alebo právnickej osobe, sa odmena advokáta určí podľa ustanovení tejto vyhlášky o tarifnej odmene (§ 18 ods. 1 citovanej vyhlášky). Nárok na nemajetkovú ujmu bude súd prvého stupňa musieť posudzovať podľa kritérií vymedzených v § 17 ods. 2,3 zákona č. 514/2003 Z.z.. K požadovaným úrokom z omeškania ohľadne nemajetkovej ujmy, odvolací súd uviedol, že povinnosť zaplatiť náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vzniká až na základe

súdneho rozhodnutia, v ktorom je určená doba plnenia, až uplynutím takto určenej lehoty splnenia sa dlžník dostáva do omeškania.

Navrhovateľ zotrval na svojom návrhu, ako vo výške náhrady škody, ktorú tvorí zmluvne dohodnutá odmena za obhajobu v trestnom konaní navrhovateľa, tak i vo výške náhrady nemajetkovej ujmy, ktorú považuje za adekvátnu psychickej traume počas dva roky trvajúcего trestného konania.

Odporca naďalej namietal svoju pasívnu legitímáciu. Rozhodnutie o vznesení obvinenia v tomto prípade nepovažuje za nezákonné, nakoľko skutok sa stal, spáchal ho obvinený, nie je však podľa rozhodnutia krajského súdu trestným činom. Oslobodenie spod obžaloby v tomto prípade nie je dôvodom na priznanie náhrady škody a prípadnej nemajetkovej ujmy v súlade so zákonom č. 514/2003 Z.z. Ďalej namietal, že nárok bol uplatnený len na základe titulu v podobe nesprávneho úradného postupu, a nie nezákonného rozhodnutia, a preto považuje návrh na začatie konania za predčasne podaný.

Súd vykonal dokazovanie prednesmi účastníkov, výsluchom svedkov a oboznámením sa s obsahom listinných dôkazov, ktoré tvoria obsah spisu a zistil tento skutkový stav:

Z rozsudku Krajského súdu v Trenčíne č. k. 23To/35/2013-258 zo dňa 06.05.2013, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 06. 05. 2013, súd zistil, že navrhovateľ ako aj spoluobvinený boli oslobodení spod obžaloby. Rozsudok Okresného súdu Bánovce nad Bebravou bol v celom rozsahu zrušený. V odôvodnení Krajský súd uvádza, že vo vzťahu k procesnému postupu orgánov činných v trestnom konaní a súdu prvého stupňa v odvolaniach nebola vytýkaná žiadna chyba, pričom ani odvolací súd sám nezistil také chyby, ktoré by odôvodňovali podanie dovolania. Krajský súd vyhodnotil závažnosť konania obžalovaných (vrátane navrhovateľa) odlišne od názoru súdu prvého stupňa. Podľa § 10 ods. 2 Trestného zákona nejde o prečin, ak vzhľadom na spôsob vykonania činu, jeho následky, okolnosť, za ktorej bol čin spáchaný, mieru zavinenia a pohnútku páchatel'a, je jeho závažnosť nepatrná. Miera zavinenia a pohnútky páchatel'ov svedčia v ich prospech do tej miery, že v ich konaní by mohlo ísť o priestupok. Predmetný skutok sa stal 05. 06. 2010, teda v čase rozhodovania Krajského súdu už uplynula dvojiročná doba na prejednanie priestupku.

Zo žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci zo dňa 19. 09. 2013, doručenej odporcovi dňa 25. 09. 2013 súd zistil, že navrhovateľ prerokoval s odporcom svoj nárok na náhradu škody, pričom tohto nároku sa domáhal titulom nesprávneho úradného postupu.

Z listu odporcu č. XV/5 Spr 139/13-6 zo dňa 08. 11. 2013 súd zistil, že žiadosť navrhovateľa bola ako nedôvodná odmietnutá, nakoľko odporca nezistil nesprávny úradný postup ani nezákonné rozhodnutie. Odporca uviedol že prokurátor v danej veci ani nemohol postupovať inak. K zastaveniu trestného stíhania môže prísť len v prípade, že je spoľahlivo a mimo akúkoľvek pochybnosť zistené, že skutok, pre ktorý sa konanie vedie, nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci. V prípadoch, v ktorých aj po vykonaní dokazovaní trvajú pochybnosti o tejto otázke alebo do úvahy prichádza viacero verzii skutkových zistení a treba rozhodnúť o tom, ktorá z nich je pravdivá na podklade posúdenia a hodnotenia dôkazov, je nevyhnutné aby prokurátor podal obžalobu, a aby také rozhodnutie urobil súd.

Svedkyňa T.. P. U., matka navrhovateľa, uviedla, že v čase, keď začalo trestné stíhanie vo vzťahu k synovi, bola prekvapená tým, čo sa stalo a že je vôbec trestne stíhaný. On sa to bál povedať, nakoľko manžel bral lieky na vysoký krvný tlak. Nikdy s ním neboli žiadne problémy a keď sa to dozvedela, bola zranená, prekvapená a zaskočená. Obávala sa toho, že aký dopad to bude mať na jeho budúcnosť, keďže končil v tom čase vysokú školu, pripravoval sa na štátne záverečné skúšky. Nevedela si predstaviť, že by niekomu ublížil. Vždy bol nekonfliktný a všetky problémy riešil kludne. Nemal nijaké problémy so zákonom, ani v škole nemal problémy. Svojmu synovi verila. Stála pri ňom. Manželovi to povedali až neskôr a vysvetlili, keď bolo treba platiť súdne trovy, nakoľko syn ako študent nemal finančné prostriedky. Veľmi zle to psychicky znášala. Celé to dlho trvalo.

Svedkyňa T.. Y. Q., kamarátka navrhovateľa, uviedla, že bola jeho spolužiačka na vysokej škole. Je to jej veľmi dobrý kamarát aj v súčasnosti. O tom, že je trestne stíhaný, sa dozvedela tesne pred štátnicami a to z dôvodu, že sa zmenil, nemal dobrú náladu, tak sa ho vypytovala a povedal jej, že bol do niečoho zapletený a že je obvinený. Konkrétne jej povedal, že do nejakej bitky a že si myslel, že bude vypočítaný ako svedok a nakoniec bol obvinený. Povedal, že sa bojí, aby to nemalo dopad na úspešné ukončenie

školy, aj na jeho budúce zamestnanie. Pamätala si, že išlo o napadnutie jeho kamaráta a že on mu chcel pomôcť. Táto vec nemala žiadny dopad na vzťah svedkyne s ním, ani na jeho spoločenské vzťahy s kamarátmi. Navrhovateľ sa cítil nevinný.

Svedok T. C. L., kamarát navrhovateľa, uviedol, že je dobrým kamarátom navrhovateľa od vysokej školy. Má vedomosť o jeho trestnom stíhaní aj obvinení. Hneď na začiatku mu to nepovedal, možno mu to bolo nepríjemné, možno sa hanbil. Avšak odkedy to vie, je presvedčený o tom, že je v tom nevinné, že nič neurobil. Svoj vzťah k nemu nezmenil, naďalej sa spoločensky stýkali aj jeho blízki kamaráti. Podľa jeho názoru to nemalo žiaden vplyv na ich vzájomný vzťah a ani blízke okolie nezmenilo spoločenské vzťahy s navrhovateľom. Jedine svedkova bývala priateľka mala výhrady, keď sa s ním chcel stretnúť s odôvodnením, že už je jednou nohou v base. S inými výhradami sa v spoločenstvom okolí navrhovateľa o ktorom vie nestretol. Videl na ňom, že je z toho vykoľajený, hoci zrovna nie je človek, ktorý srší citmi.

Podľa čl. 46 ods. 3 Ústavy SR, každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu, či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 3 ods. 1 písm. a) a d) a ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci nezákonným rozhodnutím, nesprávnym úradným postupom. Zodpovednosti podľa odseku 1 sa nemožno zbaviť.

Podľa § 4 ods. 1 písm. f) citovaného zákona, vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, ak škodu spôsobil štátny orgán podľa osobitného predpisu v občianskom súdnom konaní, v trestnom konaní alebo správnom konaní.

Podľa § 5 ods. 1 citovaného zákona, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím má účastník konania, ktorému vznikla škoda v dôsledku rozhodnutia vydaného v tomto konaní.

Podľa § 6 ods. 1 citovaného zákona, ak tento zákon neustanovuje inak, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, je viazaný rozhodnutím tohto orgánu.

Podľa § 6 ods. 2 citovaného zákona, právo podľa odseku 1 možno priznať iba vtedy, ak poškodený podal proti nezákonnému rozhodnutiu riadny opravný prostriedok podľa osobitných predpisov. Splnenie tejto podmienky sa nevyžaduje, ak ide o prípady hodné osobitného zreteľa.

Podľa § 15 ods. 1 a ods. 2 citovaného zákona, nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len "žiadosť") s príslušným orgánom podľa § 4 a 11. Ak bola žiadosť podaná na nepríslušnom orgáne, je tento orgán povinný bezodkladne ju postúpiť príslušnému orgánu a upovedomiť o tom poškodeného. Účinky podania žiadosti zostávajú zachované.

Podľa § 16 ods. 3, prvá veta, citovaného zákona, ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.

Podľa § 17 ods. 1, ods. 2, ods. 3 a ods. 4 citovaného zákona, účinného v čase vydania rozhodnutia, ktorým bola spôsobená škoda, uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak. V prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadostučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak. Výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na

- a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje,
- b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo,
- c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote,
- d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

Výška nemajetkovej ujmy spôsobenej rozhodnutiami uvedenými v § 7 a 8 je najmenej jedna tridsatina priemernej nominálnej mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky za predchádzajúci kalendárny rok, a to za každý, aj začatý deň pozbavenia osobnej slobody. V žiadosti o predbežné prerokovanie nároku a pri uplatnení nároku na súde je poškodený povinný uviesť požadovanú výšku úhrady podľa odsekov 1 a 2.

Podľa § 18 ods. 1, ods. 2 a ods. 3 citovaného zákona, v znení účinnom v čase vydania rozhodnutia, ktorým bola spôsobená škoda, náhrada škody zahŕňa aj náhradu trov konania, ktoré poškodenému vznikli v konaní, v ktorom bolo vydané nezákonné rozhodnutie alebo rozhodnutie o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutie o väzbe, zatknutí a inom pozbavení osobnej slobody alebo vykonané zadržanie a v konaní, v ktorom bolo rozhodnutie zrušené alebo bolo trestné stíhanie zastavené, alebo v ktorom bola vec postúpená inému orgánu. Náhrada škody zahŕňa aj náhradu trov konania, ktoré poškodenému vznikli v konaní, v ktorom došlo k nesprávnemu úradnému postupu, ak tieto trovy konania priamo súviseli s nesprávnym úradným postupom. Súčasťou trov konania sú aj trovy právneho zastúpenia vo výške ustanovenej osobitným predpisom. Súčasťou trov konania nie sú náklady na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody pred príslušným orgánom.

Podľa § 226 O.s.p., ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je súd prvého stupňa viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

S poukazom na citované zákonné ustanovenia a vykonané dokazovanie súd dospel k záveru, že návrh navrhovateľa je čiastočne dôvodný.

Predpokladom vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím je predovšetkým existencia nezákonného rozhodnutia, t.j. takého rozhodnutia, ktoré je v rozpore s objektívnym právom, ďalej existencia škody a príčinná súvislosť medzi škodou a nezákonným rozhodnutím. Zodpovednosť štátu je podmienená tým, že právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom a došlo k využitiu riadnych opravných prostriedkov, smerujúcich proti nezákonnému rozhodnutiu s výnimkou prípadov hodných osobitného zreteľa. Zásadnou otázkou v tomto konaní bolo súdom vyriešiť existenciu nezákonného rozhodnutia, ako jedného z predpokladov vzniku nároku na náhradu škody. Navrhovateľ svoj nárok na náhradu škody vyvodzuje z uznesenia o vznesení obvinenia zo dňa 03. 03. 2011, ktoré neúspešne napadol sťažnosťou. Toto uznesenie považoval za nezákonné, lebo trestné stíhanie proti nemu nemalo byť vôbec vedené. Krajský súd v Trenčíne navrhovateľa oslobodil spod obžaloby, nakoľko skutok, pre ktorý bol trestne stíhaný, na rozdiel od prvostupňového súdu, nepovažoval za trestný čin, keďže je jeho závažnosť nepatrná. Keďže toto uznesenie nebolo pre nezákonnosť zrušené podľa § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. je nevyhnutné zaoberať sa otázkou, či oslobodenie spod obžaloby môže mať z hľadiska ustanovenia § 6 citovaného zákona rovnaký význam ako jeho zrušenie pre nezákonnosť. Záporná odpoveď by viedla k tomu, že fyzická osoba, proti ktorej bolo vznesené obvinenie by musela niesť materiálne dôsledky takéhoto rozhodnutia aj keď sa ukázalo nesprávnym a trestné konanie skončilo tak, že na ňu treba hľadieť ako na nevinnú. Oslobodenie spod obžaloby má v zmysle ustanovenia § 6 citovaného zákona rovnaké dôsledky, ako zrušenie uznesenia o vznesení obvinenia pre nezákonnosť, ak k nemu došlo z určitých dôvodov, a to v podstate preto, že predpoklad o spáchaní trestného činu vyslovený v uznesení o vznesení obvinenia nebol potvrdený. Z uvedeného vyplýva jednoznačný záver, že navrhovateľ, ktorý bol spod obžaloby oslobodený preto, lebo skutok ktorého sa dopustil, nie je trestným činom, má pri splnení ďalších zákonných predpokladov podľa príslušných ustanovení zákona č. 514/2003 Z. z. zásadne právo na náhradu škody spôsobenej uznesením o vznesení obvinenia.

K pasívnej legitímácii odporcu v konaní súd uvádza, že predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody vzniesol navrhovateľ voči Slovenskej republike v zastúpení Generálnej prokuratúry SR. Odpoveď s negatívnym stanoviskom obdržal navrhovateľ tiež od Generálnej prokuratúry SR, ktorá nárok navrhovateľa predbežne prerokovala. Na úseku trestného konania, ktoré začína vydaním uznesenia o

začatí trestného stíhania a je zavŕšené podaním obžaloby, vykonávajú svoju pôsobnosť tak vyšetrovateľ policajného zboru, ako aj prokurátor. V danom prípade by okrem odporcu prichádzalo do úvahy aj Ministerstvo vnútra SR ako zodpovednostný subjekt v mene štátu v súlade s § 4 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. Rozhodujúce je, ktorý orgán nárok poškodeného predbežne prerokoval, prípadne ktorý začal konať ako prvý. Generálna prokuratúra SR nárok navrhovateľa predbežne prerokovala, je v danom prípade príslušná konať v mene štátu. To, že si bol odporca vedomý povinnosti konať v mene štátu, potvrdzuje aj jeho konanie pri doručení žiadosti navrhovateľa o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, ktorý v zmysle § 15 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. nepostúpil žiadosť navrhovateľa inému podľa neho príslušnému orgánu, ale sám žiadosť predbežne prerokoval.

K námietke odporcu, že pokiaľ ide o nárok na náhradu škody z titulu nezákonného rozhodnutia, tento nebol medzi účastníkmi predbežne prerokovaný, súd uvádza, že nárok považuje aj v tejto časti za predbežne prerokovaný. Odporcovi bol doručený návrh na začatie konania, v ktorom sa navrhovateľ domáhal svojho nároku aj titulom nezákonného rozhodnutia, pričom odporca sa už v liste, ktorým reagoval na žiadosť navrhovateľa o predbežné prerokovanie nároku z titulu nesprávneho úradného postupu, vyjadril tak, že nezistil ani nezákonné rozhodnutie, rovnako sa odporca vyjadril v konaní na tunajšom súde aj k návrhu navrhovateľa v časti nezákonného rozhodnutia. Rozdiel v tomto prípade spočíva iba v právnej kvalifikácii, skutkový stav je rovnaký bez ohľadu na to, či sa navrhovateľ svojho nároku domáha titulom nesprávneho úradného postupu alebo nezákonného úradného rozhodnutia. Z tohto dôvodu súd považuje nárok navrhovateľa za prerokovaný v celosti, teda titulom nesprávneho úradného postupu, ako aj nezákonného rozhodnutia.

Navrhovateľ má na základe vyššie uvedeného právo na náhradu škody, ktorá mu v konaní, v ktorom bolo vydané nezákonné rozhodnutie vznikla. Uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk. Náhrada škody zahŕňa aj náhradu trov konania, ktoré poškodenému vznikli v konaní, v ktorom bolo vydané nezákonné rozhodnutie. Súčasťou trov konania sú aj trovy právneho zastúpenia vo výške ustanovenej osobitným predpisom. Týmto osobitným predpisom je vyhláška č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb. V zmysle § 18 ods. 1 citovanej vyhlášky, advokát upozorní klienta pri rokovaní o zmluvnej odmene na to, že pri určení trov konania, ktorých náhrada sa priznáva proti inej fyzickej osobe alebo právnickej osobe, sa odmena advokáta určí podľa ustanovení tejto vyhlášky o tarifnej odmene. Navrhovateľ si uplatnil náhradu škody pozostávajúcu z trov právneho zastúpenia v trestnom konaní, v ktorom bolo vydané nezákonné rozhodnutie. Navrhovateľ si so svojím advokátom v súlade s vyhláškou dohodol za zastupovanie zmluvnú odmenu. Advokát vyúčtoval navrhovateľovi v súlade s dohodou a vyhláškou trovy obhajoby v celkovej výške 3.080,66 eur. Navrhovateľ túto odmenu za zastupovanie preukázateľne zaplatil. O túto sumu sa teda zmenšil jeho majetok v súvislosti s trestným konaním, v ktorom bolo vydané nezákonné rozhodnutie. Súd rešpektujúc právny názor odvolacieho súdu vyzval obhajcu navrhovateľa, aby vyčíslil svoju odmenu za jednotlivé vykonané úkony ako tarifnú odmenu v súlade s § 12 citovanej vyhlášky. Obhajca navrhovateľa vyčíslil trovy právneho zastúpenia navrhovateľa v trestnom konaní ako tarifnú odmenu v celkovej výške 1.582,68 eur, zahŕňajúc odmenu, náhradu za stratu času a náhradu za použitie auta. Súd priznal navrhovateľovi náhradu škody vo výške trov právneho zastúpenia v trestnom konaní určených ako tarifná odmena advokáta tj vo výške 1 582,68 Eur. Vo zvyšnej časti nárok navrhovateľa na náhradu škody v zmysle zrušujúceho rozhodnutia odvolacieho súdu zamietol.

V prípade ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné ju uspokojiť ju inak. Súd považoval za nevyhnutné, odčiniť ujmu vzniknutú navrhovateľovi priznaním náhrady nemajetkovej ujmy. Trestné konanie, v ktorom bolo vydané nezákonné rozhodnutie, sa viedlo dva roky, a navrhovateľ spolu so svojou rodinou počas tohto obdobia žili v strachu, ako toto konanie a konečné rozhodnutie ovplyvní ďalší život navrhovateľa. Výšku náhrady nemajetkovej ujmy súd určoval na podklade skutočností zistených od navrhovateľa a od svedkov vypočutých v konaní. Navrhovateľ v čase trestného konania, ktoré sa viedlo proti nemu za skutok, pri ktorom napokon Krajský súd v Trenčíne ustálil, že nejde o trestný čin, bol študentom vysokej školy a pripravoval sa na štátne záverečné skúšky. Mal obavy z toho, ako prípadné odsúdenie ovplyvní jeho štúdium a budúci život. Svedkovia uviedli, že navrhovateľ mal počas vedenia konania obavy, čo bolo zrejmé z jeho správania aj napriek tomu, že city príliš neprejavoval. V konečnom dôsledku to však nemalo žiadne trvalé následky na jeho kamarátske vzťahy. Matka navrhovateľa pociťovala sklamanie a strach o syna počas celého

konania. Veľmi sa ho to podľa nej dotýkalo. Cítil sa byť nevinný zo spáchania trestného činu, čo napokon aj odvolací súd vo svojom rozhodnutí potvrdil.

V prejednávanej veci vzhľadom na ujmu navrhovateľa súd považuje za dostatočnú náhradu nemajetkovej ujmy sumu vo výške 4.000,- eur. V tejto súvislosti súd poukazuje na judikatúru súdov v obdobných veciach, kedy sa náhrada nemajetkovej ujmy vo výške uplatňovanej navrhovateľom priznáva v oveľa závažnejších prípadoch, najmä pri pozbavení osobnej slobody obvineného. Navyše súd poukazuje na skutočnosť, že predmetným zásahom do osobnostných práv navrhovateľa nedošlo k závažným následkom ako napríklad strata rodiny, rodičov, zamestnania alebo priateľov, kamarátov, naopak z vykonaného dokazovania má výpoveďami svedkov za preukázané, že tak rodinné ako aj kamarátske zväzky pretrvali a neboli ukončené v dôsledku tejto udalosti. Preto súd považuje výšku nemajetkovej ujmy vo výške 4000,- eur za sumu primeranú navrhovateľom utrpenej ujme. Vo zvyšnej časti preto nárok navrhovateľa ne priznanie nemajetkovej ujmy zamietol.

Súd v súlade s § 121 ods. 3, § 517 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka s poukazom na § 153 ods. 2 O.s.p. priznal navrhovateľovi aj úroky z omeškania v uplatňovanej výške 5,50 % ročne z priznanej sumy náhrady škody od 26. 09. 2013 (deň nasledujúci po doručení žiadosti o predbežné prerokovanie odporcovi) až do zaplatenia. Z priznanej náhrady nemajetkovej ujmy súd navrhovateľovi uplatňované úroky z omeškania nepriznal, nakoľko povinnosť zaplatiť náhradu nemajetkovej ujmy vzniká až na základe súdneho rozhodnutia, v ktorom je určená doba plnenia, a až uplynutím takto určenej lehoty splnenia sa dlžník dostáva do omeškania.

O trovách prvostupňového a odvolacieho konania súd rozhodol v zmysle ustanovenia § 142 ods. 2 O.s.p. s poukazom na § 224 ods. 1 a ods. 3 O.s.p., nakoľko každý z účastníkov mal v konaní čiastočný úspech aj neúspech.

#### **Poučenie:**

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Bratislava II.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný v stanovenej lehote dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na exekúciu.